

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія філологічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи
Вікторія СОВА
«25» серпень 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (англійська)»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Маркетинг

спеціальність

075 Маркетинг

відділення

Підприємництва

(назва відділення)

2025 рік

Робоча програма «Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (англійська)»
(назва навчальної дисципліни)

для студентів
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальністю 075 Маркетинг
освітньо-професійна програма Маркетинг
«29» серпня 2025 року, - 12 с.

Розробник(и): Олександра ЗАХАРЧЕНКО, викладач першої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії філологічних дисциплін
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії філологічних дисциплін

Л.Клименко

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова

Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Модулів – 2	Спеціальність: 075 Маркетинг Освітньо-професійна програма: Маркетинг	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		3-й
		Семестр:
		5-й
		Лекції:
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 5 самостійної роботи – 3		0 год
		Практичні:
		65 год.
	Лабораторні:	
	0 год.	
	Самостійна робота:	
	25 год.	
	Вид контролю:	
	Екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 65/25

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)» є формування у здобувачів освіти необхідної комунікативної спроможності професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах, навчання іноземній мові як засобу формування іншомовної професійної компетентності майбутніх спеціалістів у галузі управління та адміністрування, а саме у сфері маркетингу.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Іноземна мова (англійська)».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійному середовищі.

РН14. Виконувати професійну діяльність у командній роботі.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, модульний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: стандартизовані тести, експрес-опитування, студентські презентації та виступи на наукових заходах, робота в Інтернеті, інші види індивідуальних та групових завдань.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Економічне та ринкове середовище

Тема 1: Етикет ділового спілкування під час знайомства/ BUSINESS ETIQUETTE OF THE GREETING AND FIRST MEETING.

Сторітелінг в Маркетингу / Storytelling in Marketing

Прості часи (теперішній, минулий, майбутній) / Simple Tenses (Present, Past, Future)

Тема 2: Працевлаштування. Співбесіда. Написання резюме / JOB APPLICATION. JOB INTERVIEW. CV WRITING.

Тренди цифрового маркетингу / Digital Marketing Trends

Тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній) / Continuous Tenses (Present, Past, Future)

Тема 3: Облаштування робочого місця. Робоче середовище / ARRANGEMENT OF WORKING PLACE. WORKING ENVIRONMENT.

Інструменти маркетолога / Marketer's tools

Доконані часи (теперішній, минулий, майбутній) / Perfect Tenses (Present, Past, Future)

Тема 4: Сучасні системи комунікацій в агробізнесі / MODERN COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN AGRIBUSINESS.

Користувацький досвід та поведінка користувачів / User experience and user behavior

Досконалі тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній) / Perfect Continuous Tenses (Present, Past, Future)

Тема 5: Витрати під час ділової поїздки. Операції з грошима / BUSINESS TRAVEL EXPENSES. MONEY TRANSACTIONS.

Кращі практики від кращих маркетологів / Best practices from top marketers

Пасивний стан / Passive Voice

Модульна контрольна робота / МКР № 1

Модуль 2. Маркетингове середовище

Тема 6: Бронювання готелю під час ділової подорожі / BOOKING A HOTEL FOR BUSINESS TRIP.

Маркетингова стратегія / Marketing strategy

Умовні речення: нульовий, перший, другий, третій, мішаний. / Conditionals: zero, first, second, third, mixed.

Тема 7: Ділове листування. Написання поштових та електронних ділових листів / BUSINESS CORRESPONDENCE. FORMAL POST AND E-MAIL LETTERS WRITING.

Брендинг / Branding

Герундій. Інфінітив. / Gerund. Infinitive.

Тема 8: Особливості ділових авіаподорожей / AIRLINE BUSINESS TRAVEL.

Реклама / Advertising

Модальні дієслова. / Modal verbs.

Тема 9: Особливості ділових подорожей залізницею / BUSINESS TRIPS BY RAILWAY.

Гучні кейси зі сфери громадських відносин / High-profile cases from the field of public relations

Повідомлена мова. / Reported speech.

Тема 10: TRIP Ділове відрядження. Поради щодо планування ділових подорожей / BUSINESS TRAVELING. TIPS ON HOW TO PLAN A BUSINESS

Найпопулярніші маркетингові напрямки / The most popular marketing directions

Складний підмет / Complex subject

Різниця між Complex Subject і Complex Object

Модульна контрольна робота / МКР № 2

8. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		сем	п	с.р.	
Модуль 1. Економічне та ринкове середовище					
Тема 1: Етикет ділового спілкування під час знайомства.	3		2	1	
Сторітелінг в Маркетингу	3		2	1	
Прості часи (теперішній, минулий, майбутній)	3		2	1	
Тема 2: Працевлаштування. Співбесіда. Написання резюме	3		2	1	
Тренди цифрового маркетингу	3		2	1	
Тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній)	3		2	1	
Тема 3: Облаштування робочого місця. Робоче середовище	3		2	1	
Інструменти маркетолога	3		2	1	
Доконані часи (теперішній, минулий, майбутній)	3		2	1	
Тема 4: Сучасні системи комунікацій в агробізнесі	3		2	1	
Користувацький досвід та поведінка користувачів	3		2	1	
Досконалі тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній)	3		2	1	
Тема 5: Витрати під час ділової поїздки. Операції з грошима	3		2	1	
Кращі практики від кращих маркетологів	3		2	1	
Пасивний стан	2		1	1	
Модульна контрольна робота / МКР № 1	1		1		
Разом за модулем 1	45		30	15	
Модуль 2. Маркетингове середовище					
Тема 6: Бронювання готелю під час ділової подорожі	3		2	1	

Маркетингова стратегія	3			2	1
Умовні речення: нульовий, перший, другий, третій, мішаний	2			2	0
Тема 7: Ділове листування. Написання поштових та електронних ділових листів	3			2	1
Брендинг	3			2	1
Герундій. Інфінітив	2			2	0
Тема 8: Особливості ділових авіаподорожей	3			2	1
Реклама	3			2	1
Модальні дієслова	2			2	0
Тема 9: Особливості ділових подорожей залізницею	3			2	1
Гучні кейси зі сфери громадських відносин	3			2	1
Повідомлена мова	2			2	0
Тема 10: TRIP Ділове відрядження. Поради щодо планування ділових подорожей	3			2	1
Найпопулярніші маркетингові напрямки	3			2	1
Складний підмет	2			2	0
Complex Subject і Complex Object	2			2	0
Різниця між Complex Subject і Complex Object	2			2	0
Модульна контрольна робота / МКР № 2	1			1	0
Разом за модулем 2	45			35	10
Усього годин	90			65	25

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом	

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
	Модуль 1. Економічне та ринкове середовище	
1.	Тема 1: Етикет ділового спілкування під час знайомства/ BUSINESS ETIQUETTE OF THE GREETING AND FIRST MEETING.	2
2.	Сторітелінг в Маркетингу / Storytelling in Marketing	2
3.	Прості часи (теперішній, минулий, майбутній) / Simple Tenses (Present, Past , Future)	2
4.	Тема 2: Працевлаштування. Співбесіда. Написання резюме / JOB APPLICATION. JOB INTERVIEW. CV WRITING.	2
5.	Тренди цифрового маркетингу / Digital Marketing Trends	2
6.	Тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній) / Continuous Tenses (Present, Past, Future)	2
7.	Тема 3: Облаштування робочого місця. Робоче середовище / ARRANGEMENT OF WORKING PLACE. WORKING ENVIRONMENT.	2
8.	Інструменти маркетолога / Marketer's tools	2
9.	Доконані часи (теперішній, минулий, майбутній) / Perfect Tenses	2

	(Present , Past , Future)	
10.	Тема 4: Сучасні системи комунікацій в агробізнесі / MODERN COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN AGRIBUSINESS.	2
11.	Користувацький досвід та поведінка користувачів / User experience and user behavior	2
12.	Досконалі тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній) / Perfect Continuous Tenses (Present, Past, Future)	2
13.	Тема 5: Витрати під час ділової поїздки. Операції з грошима / BUSINESS TRAVEL EXPENSES. MONEY TRANSACTIONS.	2
14.	Кращі практики від кращих маркетологів / Best practices from top marketers	2
15.	Пасивний стан / Passive Voice	1
	Модульна контрольна робота / МКР № 1	1
	Усього годин	30
	Модуль 2. Маркетингове середовище	
16.	Тема 6: Бронювання готелю під час ділової подорожі / BOOKING A HOTEL FOR BUSINESS TRIP.	2
18	Маркетингова стратегія / Marketing strategy	2
19.	Умовні речення: нульовий, перший, другий, третій, мішаний. / Conditionals: zero, first, second, third, mixed.	2
20.	Тема 7: Ділове листування. Написання поштових та електронних ділових листів / BUSINESS CORRESPONDENCE. FORMAL POST AND E-MAIL LETTERS WRITING.	2
21.	Брендинг / Branding	2
22.	Герундій. Інфінітив. / Gerund. Infinitive.	2
23.	Тема 8: Особливості ділових авіаподорожей / AIRLINE BUSINESS TRAVEL.	2
24.	Реклама / Advertising	2
25.	Модальні дієслова. / Modal verbs.	2
26.	Тема 9: Особливості ділових подорожей залізницею / BUSINESS TRIPS BY RAILWAY.	2
27.	Гучні кейси зі сфери громадських відносин / High-profile cases from the field of public relations	2
28.	Непряма мова. / Reported speech.	2
29.	Тема 10: TRIP Ділове відрядження. Поради щодо планування ділових подорожей	2
30.	Найпопулярніші маркетингові напрямки	2
31.	Складний підмет	2
32.	Complex Subject і Complex Object	2
33.	Різниця між Complex Subject і Complex Object	2
	Модульна контрольна робота / МКР № 2	1
	Усього годин	35

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1: Етикет ділового спілкування під час знайомства/ BUSINESS ETIQUETTE OF THE GREETING AND FIRST MEETING.	1
2.	Сторітелінг в Маркетингу / Storytelling in Marketing	1
3.	Прості часи (теперішній, минулий, майбутній) / Simple Tenses (Present, Past , Future)	1
4.	Тема 2: Працевлаштування. Співбесіда. Написання резюме / JOB APPLICATION. JOB INTERVIEW. CV WRITING.	1
5.	Тренди цифрового маркетингу / Digital Marketing Trends	1
6.	Тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній) / Continuous Tenses (Present, Past, Future)	1
7.	Тема 3: Облаштування робочого місця. Робоче середовище / ARRANGEMENT OF WORKING PLACE. WORKING ENVIRONMENT.	1
8.	Інструменти маркетолога / Marketer's tools	1
9.	Доконані часи (теперішній, минулий, майбутній) / Perfect Tenses (Present , Past , Future)	1
10.	Тема 4: Сучасні системи комунікацій в агробізнесі / MODERN COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN AGRIBUSINESS.	1
11.	Користувацький досвід та поведінка користувачів / User experience and user behavior	1
12.	Досконалі тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній) / Perfect Continuous Tenses (Present, Past, Future)	1
13.	Тема 5: Витрати під час ділової поїздки. Операції з грошима / BUSINESS TRAVEL EXPENSES. MONEY TRANSACTIONS.	1
14.	Кращі практики від кращих маркетологів / Best practices from top marketers	1
15.	Пасивний стан / Passive Voice	1
16.	Тема 6: Бронювання готелю під час ділової подорожі / BOOKING A HOTEL FOR BUSINESS TRIP.	1
17.	Маркетингова стратегія / Marketing strategy	1
18.	Тема 7: Ділове листування. Написання поштових та електронних ділових листів / BUSINESS CORRESPONDENCE. FORMAL POST AND E-MAIL LETTERS WRITING.	1
19.	Брендинг / Branding	1
20.	Тема 8: Особливості ділових авіаподорожей / AIRLINE BUSINESS TRAVEL.	1
21.	Реклама / Advertising	1
22.	Тема 9: Особливості ділових подорожей залізницею / BUSINESS TRIPS BY RAILWAY.	1
23.	Гучні кейси зі сфери громадських відносин / High-profile cases from the field of public relations	1
24.	Тема 10: TRIP Ділове відрядження. Поради щодо планування ділових подорожей / BUSINESS TRAVELING. TIPS ON HOW TO PLAN A BUSINESS	1
25.	Найпопулярніші маркетингові напрямки / The most popular marketing directions	1
	Усього годин	25

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Презентації в PowerPoint, відеоролики, мультимедійний проектор та екран. Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль №2 35						Модуль № 3 35						Екз аме н	Всь ого бал ів
T1	T2	T3	T4	T5	МКР №1	T6	T7	T8	T9	T10	МКР №2	30	100
ПЗ 1-3	ПЗ 4-6	ПЗ 7-9	ПЗ 10-12	ПЗ 13- 15		ПЗ 16-18	ПЗ 19-21	ПЗ 22-24	ПЗ 25-27	ПЗ 28-32			
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10		

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. Програма з англійської мови для професійного спілкування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://im.nmu.org.ua/esp-curriculum>
2. Проект Концептуальних засад державної політики щодо розвитку англійської мови у сфері вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.businesslaw.org.ua/konceptualni-zasady-derjavnoi-polityky-schodo-rozvytky-angliiskoi-movy/>

Підручники (навчальні посібники)

3. Стасюк Т.В., Резунова О.С. Ділова англійська мова : навчальний посібник. Дніпро: Видавництво ПП Вахмістров О. Є. 2023. 268
4. Муқан Н.В. Іноземна мова професійного спрямування (англійська мова для маркетологів): навчальний посібник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 436с.

ДОПОМІЖНА

5. Virginia Evans, Jenny Dooley Career Paths: Sales and Marketing: Student's Book. – Oxford: Express Publishing, 2019. – 118р.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Pearson English Portal | Digital tools [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pearson.com>
2. Education | Cambridge Core [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cambridge.org>
3. Новини англійською мовою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bbc.co.uk/news>
4. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Електронна бібліотека. URL: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.meta.ua/>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ (АНГЛІЙСЬКА)»

Для денної форми здобуття освіти

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, з якої 70 балів відведено на навчальну роботу (поточний та модульний контроль) та 30 балів на підсумковий контроль (екзамен). Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни у балах переводиться у національні оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» згідно з табл. 1.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х модулів обсягом 90 годин (3 кредити ЄКТС):

1 модуль - 1 (45 год.) – 35 балів;

2 модуль - 1 (45 год.) – 35 балів;

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, модульного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом модулю, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота;
- читання, переклад текстів професійного спрямування та його обговорення;
- тестування знань студентів з певної теми;
- виступ на практичних заняттях (з рефератом, в дискусії).

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- визначення ступеня вмотивованості студентів щодо вивчення іноземних мов;
- дослідження відповідності знань з іноземної мови, здобутих під час навчання;
- визначення, чи в достатньому обсязі надаються студентам знання з іноземної мови загального та професійного спрямування;
- дослідження переваг та недоліків організації навчального процесу з іноземної мови професійного спрямування;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;

- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Модульний контроль.

Кожен модуль завершується виконанням студентом модульної контрольної роботи. Модульний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. На модульну контрольну роботу передбачено 30% від суми балів, виділених на модуль. Модульна контрольна робота проводиться у тестовій письмовій формі. Критерії оцінювання знань за модульну контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до неї. Оцінка за модуль визначається як сума набраних балів за поточну роботу та за модульну контрольну роботу.

3. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)» є екзамен, який проводиться у тестовій письмовій формі. На екзамен виділяється 30 балів. Критерії оцінювання знань студентів за екзамен наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Залежно від балів, отриманих за кожний вид навчальної роботи, студент одержує суму балів, яка переводиться в національну оцінку за відповідною шкалою згідно з табл.1:

Таблиця 1. Переведення рейтингу студента за 100-бальною шкалою в оцінку за національною шкалою

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Оцінка «**Відмінно**» виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів навчальної дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «**Добре**» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з навчальної дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка «**Задовільно**» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки при виконанні екзаменаційних завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом педагогічного працівника.

Оцінка «**Незадовільно**» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.